

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан соціально-гуманітарного факультету

Оксана ГОМОТЮК

«19» 08 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

«19» 08 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Соціально-гуманітарна політика в Україні»
ступінь вищої освіти – магістр
галузь знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
спеціальність І10 Соціальна робота та консультування
освітньо-наукова програма – «Соціальна робота та соціальна політика»

кафедра психології та соціальної роботи

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Екзамен (сем.)
Денна	1	1	32	14	5	6	93	150	1

20.08.2025

Тернопіль –ЗУНУ
2025

Робоча програма складена на основі освітньо-наукової програми підготовки магістра галузі знань **I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення спеціальності І10 Соціальна робота та консультування**, затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 8, від 26.06.2025 року).

Робочу програму склала професор кафедри психології та соціальної роботи, д.пед.н., професор **Парфанович Іванна Іванівна**

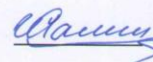
Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології та соціальної роботи, протокол № 1 від «26» серпня 2025 р.

Завідувач кафедри психології та соціальної роботи, д.психол.н., професор

Андрій ГІРНЯК

Гарант ОНП «Соціальна робота та соціальна політика»
д.психол.н., професор

 Сергій ШАНДРУК

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Соціально-гуманітарна політика в Україні»

1. Опис дисципліни «Соціально-гуманітарна політика в Україні»

Дисципліна «Соціально-гуманітарна політика в Україні»	Галузь знань, спеціальність, ОНП, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 5	Галузь знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення	Статус дисципліни <i>обов'язкова</i> Мова навчання <i>українська</i>
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність П10 Соціальна робота та консультування Освітньо-наукова програма – «Соціальна робота та соціальна політика»	Рік підготовки: <i>Денна -1</i> Семестр: <i>Денна -1</i>
Кількість змістових модулів – 3	Ступінь вищої освіти - магістр	Лекції: <i>Денна - 32</i> Практичні заняття: <i>Денна -14</i>
Загальна кількість годин – 150		Самостійна робота: <i>Денна - 93</i> Індивідуальна робота - 5 Тренінг - 6
Тижневих годин – 10 з них аудиторних – 3,7		Вид підсумкового контролю <i>- екзамен</i>

2. Мета і завдання дисципліни «Соціально-гуманітарна політика в Україні»

2.1. Мета вивчення дисципліни.

Дослідження особливостей забезпечення соціально-гуманітарної роботи держави, суспільних прав та інтересів, соціально-гуманітарного розвитку та покращення рівня суспільної життєдіяльності в цілому. Вивчення сутності управління соціальним і гуманітарним розвитком суспільства, особливості його здійснення в сучасних умовах. Розкриття сутності соціального захисту і безпеки людини і суспільства та основних напрямів реалізації соціальної політики в контексті соціального захисту. Ознайомлення із заходами, що реалізуються Верховною Радою в тісній співпраці з Урядом України, та що передбачають швидку протидію гуманітарній кризі, викликаній повномасштабним вторгненням. Визначення сприятливих передумов для організації та ефективного розвитку суспільних відносин, задоволення суспільних потреб як мета соціально-гуманітарної політики держави. Аналіз стану розвитку соціальної та гуманітарної сфери.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

- формування стійких знань з дослідження особливостей забезпечення соціально-гуманітарної роботи держави;

- освоєння суспільних прав та інтересів індивідів в суспільстві та суспільних відносинах;
- знання умов соціально-гуманітарного розвитку та покращення рівня суспільної життєдіяльності;
- вивчення сутності управління соціальним і гуманітарним розвитком суспільства, особливостей його здійснення в сучасних умовах;
- розкриття сутності соціального захисту і безпеки людини, суспільства та основних напрямів реалізації соціальної політики в контексті соціального захисту;
- знання і вміння застосовувати заходи, що передбачають швидку протидію гуманітарній кризі, викликаній повномасштабним вторгненням;
- вміння визначати сприятливі передумови для організації та ефективного розвитку суспільних відносин та комунікацій;
- засвоїти основи задоволення суспільних потреб як мети соціально-гуманітарної політики держави;
- навчитися аналізувати стану розвитку соціально-гуманітарної сфери.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни.

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ФК6. Здатність до оцінки процесу і результату професійної діяльності та якості соціальних послуг.

ФК11. Здатність виявляти професійну ідентичність та діяти згідно з цінностями соціальної роботи.

ФК12. Здатність до критичного оцінювання соціальних наслідків політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства.

ФК17. Здатність аналізувати та прогнозувати основні напрями і концепції соціально-гуманітарної політики України.

ФК18. Здатність розробляти та рефлексувати механізми реалізації соціально-гуманітарної політики України, а також налагоджувати міжінституційну взаємодію та міжвідомчу координацію діяльності у цій сфері.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни.

Засвоєння знань за програмою вступного фахового випробування за спеціальністю **І10 Соціальна робота та консультування** (231 Соціальна робота) та базових знань першого (бакалаврського) рівня.

2.5. Результати навчання.

За результатами навчання студенти повинні:

ПРН12. Оцінювати соціальні наслідки політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства, розробляти рекомендації стосовно удосконалення нормативно-правового забезпечення соціальної роботи.

ПРН15. Розробляти критерії та показники ефективності професійної діяльності, застосовувати їх в оцінюванні виконаної роботи, пропонувати рекомендації щодо забезпечення якості соціальних послуг та управлінських рішень.

ПРН21. Аналізувати та прогнозувати основні напрями і концепції соціально-гуманітарної політики України.

ПРН22. Розробляти та рефлексувати механізми реалізації соціально-гуманітарної політики України, а також налагоджувати міжінституційну взаємодію та міжвідомчу координацію діяльності у цій сфері.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Соціально-гуманітарна політика як суспільний інститут та механізм соціального захисту населення

Тема 1. СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ФУНКЦІОНУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ДЕРЖАВИ.

Сутність та основні ознаки соціальної держави. Роль соціальної політики у становленні соціальної держави. Умови реалізації соціальної політики. Основні напрями та пріоритети соціальної політики. Принципи реалізації соціальної політики.

Тема 2. СУБ'ЄКТИ, МЕХАНІЗМИ І ІНСТРУМЕНТИ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ.

Людина як суб'єкт соціальної політики. Держава та політичні партії в системі суб'єктів соціальної політики. Громадські організації як суб'єкти соціальної політики. Механізми та інструменти соціальної політики. Моделі соціальної політики.

Тема 3. ІНСТИТУЦІЙНЕ СТРУКТУРУВАННЯ І ФІНАНСОВА ОСНОВА РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ КУЛЬТУРНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ.

Джерела фінансування соціальної та гуманітарної політики. Методи формування джерел фінансування соціальної та гуманітарної політики. Шляхи вдосконалення фінансового забезпечення складових соціально-гуманітарної сфери України. Поняття та сутність демократизації механізмів соціогуманітарної політики. Децентралізація соціогуманітарної політики. Корпоративна соціальна відповідальність як механізм демократизації соціогуманітарної політики.

Тема 4. СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА В СФЕРІ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНИХ ВІДНОСИН.

Соціальна політика в сфері розвитку соціально-класових відносин. Соціально-трудові відносини як об'єкт соціальної політики. Соціальна політика як чинник розвитку сімейно-шлюбних відносин. Особливості соціальної політики щодо розвитку демографічних відносин.

Тема 5. СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ ЯК ОБ'ЄКТ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ.

Законодавче й нормативно-правове забезпечення трудових відносин для індивіда та колективів. Захист прав і інтересів осіб кризових категорій за трудовими правовідносинами. Категорії пільг для осіб, які мають пільги у сфері трудових відносин. Порушення права про трудові відносини та відповідальність за них. Зайнятість населення як сфера соціально-трудої політики в державі.

Тема 6. СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ СІМЕЙНО-ШЛЮБНИХ ВІДНОСИН.

Особливості сучасної сім'ї, тенденції, перспективи розвитку. Соціальні, психологічні, педагогічні, культурні характеристики сім'ї та її формування. Ресурси й можливості соціальної політики сфері налагодження шлюбно-сімейних відносин. Нормативно-правове забезпечення діяльності щодо сім'ї та втручання в особистісну, сімейну сферу.

Змістовий модуль 1.

Соціальна політика стосовно спільнот, груп населення

Тема 7. СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ ЯК МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ.

Страховання як суспільний феномен: сутність, призначення, особливості впровадження. Регулятивні механізми й призначення соціального страхування. Ризики і захист соціального страхування. Офіційні механізми впровадження та правові аспекти дії соціального страхування.

Тема 8. СОЦІАЛЬНА ДОПОМОГА ТА СОЦІАЛЬНІ ПОСЛУГИ ДЛЯ НЕПРАЦЕЗДАТНИХ ГРОМАДЯН.

Особливості соціальної адаптації непрацездатних громадян. Психолого-педагогічна характеристика та класифікація осіб, які підлягають визначенню непрацездатних. Пільги для непрацездатних громадян. Соціальні гарантії та виплати непрацездатним громадянам.

Тема 9. ГУМАНІТАРНИЙ РОЗВИТОК ТА ГУМАНІТАРНА ПОЛІТИКА.

Сутність гуманітарного розвитку. Пріоритети і перспективи гуманітарної політики Української держави. Гуманітарний аудит та розробка і реалізація державних програм у гуманітарній сфері. Оцінка інституційного забезпечення реалізації гуманітарної політики. Нормативно-правові механізми захисту національних інтересів в гуманітарній сфері. Розвиток нормативно-правового забезпечення державної гуманітарної політики та його системність. Міжнародні договори України.

Тема 10. ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ ОСВІТИ ТА НАУКИ.

Розвиток освіти в «організованому суспільстві»: українські реалії та перспективи. Освіта та наука як основа механізму трансформаційної динаміки українського суспільства. Освітня політика України в умовах глобалізації.

Тема 11. ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я.

Стан сфери охорони здоров'я в Україні. Ресурсне забезпечення системи охорони здоров'я в Україн. Історичний досвід та сучасний стан реформування системи охорони здоров'я в Україні.

Тема 12. ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ КУЛЬТУРИ.

Культурна політика держави як чинник трансформації суспільних відносин. Нормативно-правові засади функціонування сфери культури в Україні. Вплив міжнародного гуманітарного права на український гуманітарно-правовий простір. Інституційне структурування і фінансова основа реалізації державної культурної політики в Україні.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни «Соціально-гуманітарна політика в Україні»

Перелік тем	Кількість годин					
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Тренінг	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1.						

Соціальна політика стосовно спільнот, груп населення						
Тема 1. СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ФУНКЦІОНУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ДЕРЖАВИ.	4	2	9	2	2	Поточне опитування, рерфеати, тестування
Тема 2. СУБ'ЄКТИ, МЕХАНІЗМИ І ІНСТРУМЕНТИ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ.	4	2	9			
Тема 3. ІНСТИТУЦІЙНЕ СТРУКТУРУВАННЯ І ФІНАНСОВА ОСНОВА РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ КУЛЬТУРНОЇ ПОЛІТИК И В УКРАЇНІ.	4	1	5			
Тема 4. ГУМАНІТАРНИЙ РОЗВИТОК ТА ГУМАНІТАРНА ПОЛІТИКА.	4	1	9	2	2	Поточне опитування, рерфеати, тестування
Тема 5. СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ ЯК ОБ'ЄКТ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ.	2	1	9			
Тема 6. СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ СІМЕЙНО-ШЛЮБНИХ ВІДНОСИН	2	1	5			
Змістовий модуль 2. Соціальна політика стосовно спільнот, груп населення						
Тема 7. СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ ЯК МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ.	2	2	9	1	2	Поточне опитування , рерфеати, тестування
Тема 8. СОЦІАЛЬНА ДОПОМОГА ТА СОЦІАЛЬНІ ПОСЛУГИ ДЛЯ НЕПРАЦЕЗДАТНИХ ГРОМАДЯН.	2		9			
Тема 9. СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА В СФЕРІ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНИХ ВІДНОСИН.	2	1	5			

Тема 10. ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ ОСВІТИ ТА НАУКИ.	2	1	5			
Тема 11. СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я.	2	1	9			
Тема 12. ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ КУЛЬТУРИ.	2	1	10			
Разом	32	14	93	5	6	

5. Тематика практичних занять

Практичне заняття № 1

Тема. СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ФУНКЦІОНУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ДЕРЖАВИ.

Мета: освоїти основні поняття і категорії дисципліни, види існуючих організаційних структур управління соціальною та гуманітарною політикою; самостійно аналізувати сутність і стан соціального захисту і безпеки людини і суспільства в Україні.

Питання для обговорення:

1. Сутність та основні ознаки соціальної держави.
2. Роль соціальної політики у становленні соціальної держави.
3. Умови реалізації соціальної політики.
4. Основні напрями та пріоритети соціальної політики.
5. Принципи реалізації соціальної політики.

Практичне заняття № 2

Тема. СУБ'ЄКТИ, МЕХАНІЗМИ І ІНСТРУМЕНТИ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ІНСТИТУЦІЙНЕ СТРУКТУРУВАННЯ І ФІНАНСОВА ОСНОВА РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ КУЛЬТУРНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

Мета: основні напрями здійснення соціальної політики в сфері соціального захисту, зміст соціальних і гуманітарних прав людини, міжнародні стандарти соціальних і гуманітарних прав людини, соціальні і гуманітарні права в європейській правовій системі; знати склад і повноваження органів управління соціальною та гуманітарною політикою на Україні; особливості побудови соціальної та гуманітарної політики.

Питання для обговорення:

1. Людина як суб'єкт соціальної політики.
2. Держава та політичні партії в системі суб'єктів соціальної політики.
3. Громадські організації як суб'єкти соціальної політики.
4. Механізми та інструменти соціальної політики.
5. Моделі соціальної політики.
6. Джерела фінансування соціальної та гуманітарної політики.
7. Методи формування джерел фінансування соціальної та гуманітарної політики.
8. Шляхи вдосконалення фінансового забезпечення складових соціально-гуманітарної сфери України.
9. Поняття та сутність демократизації механізмів соціогуманітарної політики.

10. Децентралізація соціогуманітарної політики.
11. Корпоративна соціальна відповідальність як механізм демократизації соціогуманітарної політики.

Практичне заняття № 3

Тема. СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА В СФЕРІ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНИХ ВІДНОСИН. СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ ЯК ОБ'ЄКТ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ.

Мета: знати світові й вітчизняні теорії та концепції державної гуманітарної політики, розуміти засади централізації і децентралізації управління та регулювання державної гуманітарної політики та гуманітарного простору; розуміти нормативно-правове забезпечення державної гуманітарної політики та його системність

Питання для обговорення:

1. Соціальна політика в сфері розвитку соціально-класових відносин.
2. Соціально-трудові відносини як об'єкт соціальної політики.
3. Соціальна політика як чинник розвитку сімейно-шлюбних відносин.
4. Особливості соціальної політики щодо розвитку демографічних відносин.
5. Законодавче й нормативно-правове забезпечення трудових відносин для індивіда та колективів.
6. Захист прав і інтересів осіб кризових категорій за трудовими правовідносинами.
7. Категорії пільг для осіб, які мають пільги у сфері трудових відносин.
8. Порухення права про трудові відносини та відповідальність за них.
9. Зайнятість населення як сфера соціально-трудова політики в державі.

Практичне заняття № 4

Тема. СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ СІМЕЙНО-ШЛЮБНИХ ВІДНОСИН

Мета: прогнозувати наслідки реалізації соціальних програм на місцевому та/або регіональному рівні засобами системного аналізу, застосовуючи результати соціального моніторингу, соціологічних досліджень, узагальнення показників соціального розвитку

Питання для обговорення:

1. Особливості сучасної сім'ї, тенденції, перспективи розвитку.
2. Соціальні, психологічні, педагогічні, культурні характеристики сім'ї та її формування.
3. Ресурси й можливості соціальної політики сфері налагодження шлюбно-сімейних відносин.
4. Нормативно-правове забезпечення діяльності щодо сім'ї та втручання в особистісну, сімейну сферу.

Практичне заняття № 5

Тема. СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ ЯК МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ. СОЦІАЛЬНА ДОПОМОГА ТА СОЦІАЛЬНІ ПОСЛУГИ ДЛЯ НЕПРАЦЕЗДАТНИХ ГРОМАДЯН

Мета: вживати заходів щодо впровадження економічно обґрунтованих інновацій на основі результатів моніторингу і розрахунку ефективності проектів, використовуючи методи аналізу; уміти аналізувати основні проблеми непрацездатних громадян, соціального розвитку суспільства для непрацездатних громадян, особливості цих процесів в Україні.

Питання для обговорення:

1. Страхування як суспільний феномен: сутність, призначення, особливості впровадження.
2. Регулятивні механізми й призначення соціального страхування.
3. Ризики і захист соціального страхування.
4. Офіційні механізми впровадження та правові аспекти дії соціального страхування.
5. Особливості соціальної адаптації непрацездатних громадян.
6. Психолого-педагогічна характеристика та класифікація осіб, які підлягають визначенню непрацездатних.
7. Пільги для непрацездатних громадян.
8. Соціальні гарантії та виплати непрацездатним громадянам.

Практичне заняття № 6

Тема. ГУМАНІТАРНИЙ РОЗВИТОК ТА ГУМАНІТАРНА ПОЛІТИКА. ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ ОСВІТИ ТА НАУКИ.

Мета: розуміти нормативно-правові механізми захисту національних інтересів в гуманітарній сфері, здійснювати порівняльний аналіз гуманітарного розвитку в різних державах; визначати як пріоритетні соціальні та гуманітарні критерії при оцінці результатів власної діяльності незалежно від її функціонального характеру та галузевої спрямованості

Питання для обговорення:

1. Сутність гуманітарного розвитку. Пріоритети і перспективи гуманітарної політики Української держави.
2. Гуманітарний аудит та розробка і реалізація державних програм у гуманітарній сфері.
3. Оцінка інституційного забезпечення реалізації гуманітарної політики.
4. Нормативно-правові механізми захисту національних інтересів в гуманітарній сфері.
5. Розвиток нормативно-правового забезпечення державної гуманітарної політики та його системність.
6. Вплив міжнародного гуманітарного права на український гуманітарно-правовий простір.
7. Міжнародні договори України.
8. Розвиток освіти в «організованому суспільстві»: українські реалії та перспективи.
9. Освіта та наука як основа механізму трансформації цінної динаміки українського суспільства.
10. Освітня політика України в умовах глобалізації.

Практичне заняття № 7

Тема. ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я. ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ КУЛЬТУРИ

Мета: аналітично оцінювати державну політику в сфері охорони здоров'я, розуміти тенденції в світі загалом і в нашій країні зокрема; знати суспільні реалії та перспективи розвитку сфери; самостійно аналізувати сутність і стан соціального захисту і безпеки людини і суспільства в Україні, основні напрями здійснення соціальної політики в сфері культури, розробляти пропозиції до цільових перспективних програм та комплекси заходів, спрямованих на поглиблення соціально-культурних реформ.

Питання для обговорення:

1. Стан сфери охорони здоров'я в Україні.

2. Ресурсне забезпечення системи охорони здоров'я в Україні.
3. Історичний досвід та сучасний стан реформування системи охорони здоров'я в Україні.
4. Культурна політика держави як чинник трансформації суспільних відносин.
5. Нормативно-правові засади функціонування сфери культури в Україні.
6. Інституційне структурування і фінансова основа реалізації державної культурної політики в Україні.

6. Самостійна робота студентів

Основною метою самостійної роботи є збільшення ефективності засвоєння змісту навчального курсу та використання отриманих знань, набутих умінь і навичок, здобутих у процесі лекційних, практичних занять. Самостійна робота полягає в опрацюванні сучасної навчальної і наукової фахової літератури та виконується студентами у формі написання рефератів. Реферати подаються викладачеві на перевірку у визначений термін.

Варіанти самостійної роботи з дисципліни «Соціально-гуманітарна політика в Україні»:

1. Державна політика щодо вдосконалення управління гуманітарною сферою на регіональному рівні.
2. Державне управління етнонаціональним розвитком України та шляхи його вдосконалення.
3. Діагностика як напрям соціальної молодіжної політики.
4. Етнонаціональна структура українського суспільства як соціальна система.
5. Європейський досвід розвитку гуманітарної сфери та гуманітарної політики в сучасних українських реаліях.
6. Інформаційна складова єдиного гуманітарного простору.
7. Менеджмент у діяльності центрів медико-соціальної реабілітації.
8. Мета, завдання та принципи державної етнополітики.
9. Механізми імплементації Україною правових стандартів ЄС у соціальній і гуманітарній сферах
10. Місце соціальної політики в системі суспільних наук
11. Нормативно-правовий компонент у діяльності центрів медико-соціальної реабілітації.
12. Нормативно-правові і теоретичні засади діяльності шкільного психолога як одного з механізмів реалізації державної молодіжної політики.
13. Організація діагностики, профілактики та корекційно-реабілітаційної роботи у діяльності шкільного психолога (молодіжний аспект).
14. Організація діагностичного напряму роботи у діяльності служби у справах неповнолітніх.
15. Основні етапи розвитку соціального права Європейського Союзу.
16. Основні напрями та пріоритети гуманітарної політики Української держави.
17. Особливість гуманітарного розвитку і гуманітарної політики в умовах інтеграції України в ЄС.
18. Особливість гуманітарної політики України в сучасних умовах.
19. Особливості активного характеру соціальної політики
20. Особливості формування та правові основи європейського соціального права
21. Правове регулювання гуманітарної сфери в ЄС.
22. Правове регулювання сфери соціальних відносин в ЄС.
23. Природа, джерела та зміст гуманітарних прав людини.

24. Природа, джерела та зміст соціальних прав людини.
25. Пріоритети державної політики щодо розвитку гуманітарної сфери.
26. Профілактика вживання алкогольних напоїв у загальноосвітньому закладі та професійно-технічному закладі.
27. Профілактики тютюнопаління.
28. Реалізація молодіжної політики у загальноосвітній школі: зміст і завдання роботи.
29. Регіональні особливості розвитку гуманітарної сфери України та врахування їх реалізації державної гуманітарної політики.
30. Регулятивна роль держави в процесах національної самоідентифікації населення України, формування у нього високорозвиненої національної самосвідомості.
31. Регулятивний процес соціальної молодіжної політики у шкільному закладі.
32. Регуляція профілактичною і корекційно-реабілітаційною роботою релігійно-церковної громади.
33. Регуляція профілактичною і корекційно-реабілітаційною роботою соціальної служби (назва соціальної служби – за вибором студента).
34. Роль української еліти у формуванні національної самосвідомості українського народу в контексті європейських інтеграційних процесів.
35. Соціальна відповідальність у системі соціальної політики
36. Соціальна політика як суспільний феномен
37. Соціальна справедливість як принцип соціальної політики
38. Соціально-педагогічна робота з адиктивно спрямованими особами у діяльності центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.
39. Спільне та відмінне у світоглядно-ціннісних та моральних орієнтирах різних регіонів України.
40. Стан і перспективи соціального партнерства та соціальної відповідальності в освітній галузі.

7. Тренінг з дисципліни.

Структурно-тематичний план проведення тренінгу

Тема 1 «Теоретичні засади державно-громадського партнерства як інноваційної форми публічного управління у сфері соціального розвитку».

Форми та методи роботи.

Вправа 1 “Самопрезентація”. Обговорення мети та очікуваних результатів. Визначення правил роботи. Опис вправ чи методів, що застосовуються.

Вправа 2 “Громадська участь у визначенні та розв’язанні суспільних проблем”

Вправа 3 “Технології взаємодії громадянського суспільства з органами влади у сфері публічного управління соціальним розвитком”.

Виконання індивідуальних завдань за темою: “Характеристика державно-громадської співпраці у галузях соціальної сфери України”. Кожен слухач самостійно обирає одну галузь соціальної сфери.

Тема 2 «Технології державно-громадської взаємодії у соціальній сфері».

Форми та методи роботи.

Вправа 1 “Розробка критеріїв репрезентативності громадських організацій для проведення суспільного діалогу з органами державної влади в Україні та процедури її підтвердження”.

Вправа 2 “Розробка системи індикаторів та шкали оцінювання ефективності взаємодії держави та громадянського суспільства щодо публічного управління галузями соціальної сфери”.

Вправа 3 “Визначення шляхів модернізації державно-громадської співпраці у соціальній сфері в Україні”.

Виконання індивідуальних завдань за темою: “Порівняльний аналіз застосування

соціального партнерства як технології державно-громадської взаємодії в Україні та країні ЄС (країну обирає слухач)”.

8. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни “Соціальна і гуманітарна політика України” використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- оцінювання результатів тренінгу, самостійної роботи;
- екзамен.

9. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни “Соціально-гуманітарна політика в Україні” визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	5%	15%	40%
Поточне опитування	Модульний контроль	Тренінги	Самостійна робота	Екзамен
Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (7 занять, 12 тем, 7 оцінок).	Модульний контроль проводиться на 7 практичному занятті. Оцінка за Модульний контроль виставляється на підставі виконання письмового завдання, а саме: 10 тестових завдань, кожне з яких має 5 балів і двох теоретичних питань, кожне з яких має 25 балів.	Оцінювання за організацію та проведення тренінгу.	Оцінювання написання реферату, оформлення роботи згідно вимог - 60 балів Захист реферату - 40 балів	10 тестів по 3 бали 2 теоретичних питання по 35 балів

Критерії оцінювання самостійної роботи

90–100 б.: Магістрант має глибокі, міцні і систематизовані знання навчального матеріалу, може їх успішно використовувати при виконанні завдання, інтерпретації одержаних результатів, у нестандартних ситуаціях, при вирішуванні проблемних питань. Відповідь відзначається повнотою, чіткістю і точністю формулювань, глибоким знанням проблеми, логічністю і послідовністю міркувань. Знання мають високий рівень узагальненості і широкий діапазон перенесення в нові умови. Наявний елемент нестандартності, креативності. Висновки до ІНДЗ зроблені самостійно.

75–89 б.: При вирішенні завдання він може самостійно відтворити основні закони, розкрити характерні особливості різних процесів, пов'язати знання з реальними

явищами. Може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях. Відповідь є логічною, але недостатньо повною. Спостерігається значна ступінь творчості й ініціативи при вирішенні завдання. Наявні упущення в оформленні літературних джерел, висновків. Наявні позиції власного бачення досліджуваної проблеми.

65–74 б.: Магістрант не завжди розуміє сутність одержаного результату. Засвоєні знання мають недостатньо узагальнений характер, а тому студент може їх використовувати лише в ситуаціях, схожих із тими, які спостерігались за стандартних умов. Відчуває труднощі в практичному використанні набутих знань. Операції аналізу і синтезу мають різний рівень розвитку, що впливає на розуміння явищ і процесів. Сформовані навички і вміння мають послаблену варіативність. Відсутній самостійний, творчий підхід до аналізу ситуацій.

60–64 б.: Засвоєні знання недостатньо систематизовані, а тому студент відчуває труднощі у виявленні якісних відмінностей між явищами. Допускає помилки, які сам не помічає. Сформовані навички і вміння мають послаблену варіативність, а тому можуть успішно функціонувати лише в подібних умовах. Відсутній самостійний, творчий підхід до аналізу ситуацій. Магістрант не розуміє сутності одержаних результатів

1–59 б.: Відтворення навчального матеріалу має фрагментарний характер. Магістрант має тільки елементарні уявлення про явища і процеси. Засвоєно лише деякі з основних понять, які студент не здатний застосувати при виконанні завдання. Невірно оформлені літературні джерела. Відсутній вступ, висновки, посилання на літературні джерела.

Критерії оцінювання знань магістрантів на практичних заняттях

90–100 б.: Магістрант має глибокі, міцні і систематизовані знання навчального матеріалу, може їх успішно використовувати при виконанні завдання III рівня, інтерпретації одержаних результатів, у нестандартних ситуаціях, при вирішуванні проблемних питань. Відповідь відзначається повнотою, чіткістю і точністю формулювань, глибоким знанням проблеми, логічністю і послідовністю міркувань. Знання мають високий рівень узагальненості і широкий діапазон перенесення в нові умови.

75–89 б.: Наявні знання міцно закріплені в пам'яті студента. При вирішенні завдання він може самостійно відтворити основні закони, розкрити характерні особливості різних процесів, пов'язати знання з реальними явищами. Може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях. Відповідь є логічною, але недостатньо повною. Спостерігається значна ступінь творчості й ініціативи при вирішенні завдання.

65–74 б.: Засвоєні знання мають недостатньо узагальнений характер, а тому студент може їх використовувати лише в ситуаціях, схожих із тими, які спостерігались за стандартних умов. Відчуває труднощі в практичному використанні набутих знань. Операції аналізу і синтезу мають різний рівень розвитку, що впливає на розуміння явищ і процесів. Сформовані навички і вміння мають послаблену варіативність. Відсутній самостійний, творчий підхід до аналізу ситуацій. Студент не завжди розуміє сутність одержаного результату.

60–64 б.: Засвоєні знання недостатньо систематизовані, а тому студент відчуває труднощі у виявленні якісних відмінностей між явищами. Допускає помилки при розв'язуванні задач, які сам не помічає. Сформовані навички і вміння мають послаблену варіативність, а тому можуть успішно функціонувати лише в схожих умовах. Відсутній самостійний, творчий підхід до аналізу ситуацій. Студент не розуміє сутності одержаних результатів

0–36 б.: Відтворення навчального матеріалу має фрагментарний характер. Магістрант має тільки елементарні уявлення про явища і процеси. Засвоєно лише деякі з основних понять, які студент не здатний застосувати при виконанні завдання III рівня.

Критерії оцінювання знань магістрантів (тренінг):

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його використовує під час виконання завдань тренінгу, виявляє творчий підхід до виконання завдань;

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при виконанні окремих завдань тренінгу не вистачає достатньої глибини та аргументації його використання, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки, загалом виявляє творчий підхід до виконання завдань;

65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та загалом його використовує при виконанні завдань тренінгу, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому суттєві неточності та помилки, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань;

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його використовує, недостатньо розкриває зміст завдань тренінгу, допускаючи при цьому суттєві неточності, не виявляє творчого підходу до виконання завдань;

1–59 – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст завдань тренінгу, не бере участі у колективних завданнях під час проведення тренінгу.

Критерії оцінювання результатів підсумкового контролю

«Відмінно», 90-100 б.: Магістрант має глибокі, міцні і систематизовані знання навчального матеріалу, може їх успішно використовувати при виконанні завдання III рівня, інтерпретації одержаних результатів, у нестандартних ситуаціях, при вирішуванні проблемних питань. Відповідь відзначається повнотою, чіткістю і точністю формулювань, глибоким знанням проблеми, логічністю і послідовністю міркувань. Знання мають високий рівень узагальненості і широкий діапазон перенесення в нові умови.

«Добре», 75-89 б.: Наявні знання міцно закріплені в пам'яті студента. При вирішенні завдання він може самостійно відтворити основні закони, розкрити характерні особливості різних процесів, пов'язати знання з реальними явищами. Може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях. Відповідь є логічною, але недостатньо повною. Спостерігається значна ступінь творчості й ініціативи при вирішенні завдання.

«Задовільно», 60-74 б.: Засвоєні знання мають недостатньо узагальнений характер, а тому студент може їх використовувати лише в ситуаціях, схожих із тими, які спостерігались за стандартних умов. Відчуває труднощі в практичному використанні набутих знань. Операції аналізу і синтезу мають різний рівень розвитку, що впливає на розуміння явищ і процесів. Сформовані навички і вміння мають послаблену варіативність. Відсутній самостійний, творчий підхід до аналізу ситуацій. Студент не завжди розуміє сутність одержаного результату.

«Незадовільно», 1-59 б.: Засвоєні знання недостатньо систематизовані, а тому студент відчуває труднощі у виявленні якісних відмінностей між явищами. Допускає помилки при розв'язуванні задач, які сам не помічає. Сформовані навички і вміння мають послаблену варіативність, а тому можуть успішно функціонувати лише в схожих умовах. Відсутній самостійний, творчий підхід до аналізу ситуацій. Магістрант не розуміє сутності одержаних результатів. Відтворення навчального матеріалу має фрагментарний характер. Магістрант має тільки елементарні уявлення про явища і процеси. Засвоєно лише деякі з основних понять, які студент не здатний застосувати при виконанні завдання III рівня.

Шкала оцінювання:

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)

85–89	добре	В (дуже добре)
75-84		С (добре)
65-74	задовільно	Д (задовільно)
60-64		Е (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ п/п	Найменування	Номер теми
1.	Комп'ютерний варіант лекцій	1-10
2.	Інтернет-джерела	
3.	Навчально-методичні рекомендації	
4.	Microsoft Power Point, AIMP, MOODLE	
5.	Ноутбук, проектор	

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Андрусів В. Цивілізаційна модернізація : держава-партнер. URL : <http://www.pravda.com.ua/articles/2011/03/14/5949961>.
2. Безпаленко О.В. Вектори соціальної політики для України в умовах викликів війни. Проблеми сучасних трансформацій. 2022. № 4. С. 1–8.
3. Безпаленко О.В. Вектори соціальної політики для України в умовах викликів війни. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія Економіка та управління*. 2022. № 4. С. 1–8. URL: https://reicst.com.ua/pmt/issue/view/issue_3_2022
4. Гуманітарна політика в Україні: виклики та перспективи (Біла книга) : аналіт. доп. / [Сінайко О. О.(кер. авт. кол.), Тищенко Ю. А., Каплан Ю. Б., Михайлова О. Ю., Валевський О. Л. та ін.] ; за заг. ред. Ю. Б. Каплан, Ю.А. Тищенко. Київ : НІСД, 2020. 136 с.
5. Іванов А.В. Соціальна і гуманітарна політика в Україні в умовах війни. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування. Механізми публічного управління*. 2023. Том 34 (73), № 2. С. 61–65.
6. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL :<http://www.ukrstat.gov.ua/> 3.3.21
7. Офіційний веб-сайт Міністерства соціальної політики України . URL : <https://www.msp.gov.ua/> 3.3.23
8. Офіційний веб-сайт Пенсійного фонду України. URL : <https://www.pfu.gov.ua/>
9. Питання надання гуманітарної та іншої допомоги цивільному населенню в умовах воєнного стану в Україні: Постанова Кабінету Міністрів України від 07.03.2022 р. № 220. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/220-2022-%D0%BF#Text>.
10. Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування сфер зайнятості та загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок

безробіття під час дії воєнного 64 Том 34 (73) № 2 2023Механізми публічного управління стану: Закон України від 21.04.2022 р. № 2220-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2220-20#Text>.

11. Про затвердження Порядку надання роботодавцю компенсації витрат на оплату праці за працевлаштування внутрішньо переміщених осіб внаслідок проведення бойових дій під час воєнного стану в Україні: Постанова Кабінету Міністрів України від 20.03.2022 р. № 331. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/331-2022-%D0%BF#Text>.

12. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 р. № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>.

13. Про соціальні послуги: Закон України від 17.01.2019 р. № 2671-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>.

14. Про утворення Міжвідомчої робочої групи з питань забезпечення населення продовольчими товарами тривалого зберігання та санітарно-гігієнічними товарами в умовах воєнного стану: Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2022 р. № 519. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/519-2022%D0%BF#Text>.

15. Програма релокації підприємств та працевлаштування внутрішньо переміщених осіб. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=3e766cf9-f3ca-4121-8679-e4853640a99a&title=ProgramaRelokatsiiPidprimstv> (дата звернення 04.04.2023).

16. Соціальна політика в Україні у воєнний час: 2022-2023 роки. URL: <https://www.kas.de/uk/web/ukraine/einzeltitel/-/content/social-na-politika-vukraini-u-voennij-cas-2022-2023-roki>

17. Gleitze B. Produktivvermogen ist das Kapital der gewerblichen Unternehmen / B. Gleitze. Bonn, 2007. 325 s.

18. Investing in Cultural Diversity and Intercultural Dialogue. UNESCO World Report. 2009. 420 p.

19. Osborne D. Inventing Government / D. Osborne, T. Gaebler. MA. : Addison-Wesley Publ. Co., 1992. 427 p.

20. Reaching the marginalized. UNESCO EFA Global Monitoring Report. 2020. 525 p.

21. Social determinants approaches to public health : from concept to practice / Geneva : World Health Organization, 2021. 209 p.

22. Social Work. An Introduction to Contemporary Practice / Kate Wilson, Gillian Ruch, Mark Lymbery, Andrew Cooper. 2nd Edition. Jun 2011. 760 p.

Додаткові:

1. Зінченко С. М. Сутність поняття та природа управління розвитком соціальної сфери в регіонах. *Управління сучасним містом*. 2005. № 1-2. С. 185–188.

2. Деякі питання надання державної соціальної допомоги та пільг на період введення воєнного стану: Постанова Кабінету Міністрів України від 07.03.2022 р. № 214. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/214-2022-%D0%BF#Text>.

3. Пищуліна О., Юрчишин В., Маркевич К., Міщенко М., Добровольський Д. Соціально-економічна та гуманітарні наслідки російської агресії для українського суспільства. URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2022_Gum.pdf.

4. Рещук К. Європейська Рада надала Україні статус кандидата в ЄС. Що це змінює для бізнесу? Як збільшиться допомога? Чи відкриється ринок ЄС? URL: https://forbes.ua/inside/kandidatstvo-ukrainiv-es-16062022-6638?utm_source=piano&utm_medium=news&utm_campaign=18481&pnespid=575iAzobOLwD2uDb.DK1E8jXvhT2Rp9lP7G9mfM59kVmtWP03crX25dIptNMA_YFt2d7IfcXWQ.

5. Сергієнко Л. В. Гуманітарна політика України: ідентифікація складових, об'єктів, суб'єктів та пріоритетів. *Вісник ЖДТУ*. 2019. № 2 (88). С. 162–173.

6. Сіньова Л.М. Соціально-правовий захист громадян похилого віку в сучасних

умовах. Трудове право та право соціального забезпечення. 2016. № 2. С. 51–55.